ədalət.- 2021.- 21 oktyabr.- S.4.

Fəxrəddin Teyyub

Türkün qan yaddaşı

Adil Cəmilin "Manas" dastan-poemasını oxuyandan sonra

Tanrım, qələm tutan əlimə güc ver,
Sözün sarayına xoş səfərim var.
Mənə qiymət versən beş vermə, üç ver,
Hələ nə uğurum, nə zəfərim var.

Səndən hədiyyədi, paydı ömür-gün,
Sevgindən ocaqlar qalana gərək.
Sənin dərgahına yetişmək üçün,
Savabım savaba calana gərək.

Adını çəkirəm hər şeirimdə mən,
Duyğumdan küsərəm həzin olmasa.
Görürəm mehrini göydə, yerdə mən,
Söz bitməz dən kimi iznin olmasa.

Ümidsiz, çarəsiz xəstə görmüşəm,
Sonda sən olmusan diləyi, Allah.
Xəstənin başının üstə görmüşəm,
Cana şəfa verən mələyi, Allah.

Əlini götürsən dünya dağılar,
Çiynində yer alıb aləm, bilirəm.
Sevgindən ürəyi dönüb dağ olar,
Sənin ətəyini qibləm bilirəm.

Mənə icazə ver təbimi seçim,
Alnımdan axan tər naz eyləməsin.
Söz ki var saf sudu versin bir içim,
Mənə qulluğunu az eyləməsin.

Uzaqdan görünür ömrün qürubu,
Qarşımda keçilməz neçə dərə, dağ.
Bəlkə də ömrümdə bir sınaqdı bu,
Çıxart sınağından məni üzü ağ.

Günəşsiz dan yeri yenə sökülər,
Sevgiylə alışan bir şamın olsa.
Qələmin ucundan inci tökülər,
Ruhunda şəlalə, ilhamın olsa.

Hələ çırpılmayıb arzum bir daşa,
Açılsın qırğızın səxavət əli.
Ucalsın Manasla yanaşı, qoşa,
Adil Cəmilin də məğrur heykəli.

Manası düşünüb yad eylədin ki,
Payına min qoyun, dəvə, at düşür.
Sən elə ruhunu şad eylədin ki,
Sənə ər Manasdan mükafat düşür.

Mən deyə bilmərəm, yerimdə saydım,
Görmüşəm keçilməz divar dünyada.
Bəlkə də "Manas"ı oxumasaydım,
Hələ də bilməzdim nə var dünyada.

Vətəni sevənin qolu uzanar,
Şəhidin zəhməti getmədi hədər.
Türkün həsrətinin yolu uzanar,
Xudafərindən ta Altaya qədər.

Qeyrətim uyuyur torpaq altında,
Hər şəhid paltarı libasımızdı.
Oğullar var imiş papaq altında,
Ali Baş Komandan Manasımızdı.

Elə bil təzədən doğuluram mən,
Gərək uğur üçün tər tökə adam.
Bir sirr dənizində boğuluram mən,
Necə çiyin verər, bu yükə adam?

Mənim dövlətimdi səmimiyyətim,
Ürəkdən deyirəm sözümə, inan.
"Manas"ı yaymaqdı arzum, niyyətim,
Heyranam səndəki dözümə, inan.

Yatmaram, kiminsə uğuru olsa,
Sevincə bələnnəm, bala bataram.
Qəlbimə bir damla paxıllıq dolsa,
Köksümdən qoparıb itə ataram.

Damarda qan coşdu yurd həvəsindən,
Neçə ev dağıldı, uçan dam oldu.
Yer gəldi lərzəyə türkün səsindən,
Vətən qırx dörd günə bütöv, tam oldu.

Qayıdar yurduma yenə o çağlar,
Çoxdan marıqdaydı buyruq yiyəsi.
Alışdı təzədən sönən ocaqlar,
Qalib gəldi Dəmir yumruq yiyəsi.

Ümid solumdadı, arzu sağımda,
Nə olsun, işimi min əyənim var.
Atıldım səngərə gənclik çağımda,
Demədim mənim də gözləyənim var.

Görməyə kiməsə savab iş versin,
Dönmərəm fikrimdə, qətiyəm, qəti.
Qoy təhsil naziri göstəriş versin,
Hərbdə "Manas" olsun dərs vəsaiti.

Oxuyun, hamının gələr həvəsi,
Nə qınaq, nə də ki, sərgi olacaq.
"Manas"ı oxumaq istəyən kəsin,
Qazancı özünün dərki olacaq.

Fikir yağışında duyğumu yudum,
Ətirli misralar məst edər məni.
"Manas"dan aldığım atəşim, odum,
Nə qədər ömrüm var isidər məni.

Demirəm ki, Aydan gətirrəm soraq,
Yerdən də, göydən də bir az halıyam.
Deyirəm, taleyin işinə bir bax,
Demə "Manas"ı oxumalıyam.

Kitab oxuyardım hər səhər, axşam,
Gözləri gülərdi əziz anamın.
"Manas"a bir gözəl yer ayırmışam,
Təzə sakinidi kitabxanamın.

Görən düzü əyən kimin əlidi,
Düzələ bilmirik axı, biz nədən?
"Mən" sözü lüğətdən silinməlidi,
Qoy hamı "biz" desin candan, ürəkdən.

Doğman özünə yox, yada yarısa,
Elə bil sinənə bir dağ basılar.
Qeyrət bulağının suyu qurusa,
Vətən dara düşər, torpaq basılar.

İşim dərindən yox, dayazdan keçər,
Yaxşı da, yaman da əlbir olanda.
Söz gərək yeyilə, boğazdan keçə,
Nə var dağ çapmağa el bir olanda.

İsti ocağım tək ocaq tapılmaz,
Neftimiz, qazımız göz dağı kimi.
Dünyanı gəzsəniz qucaq tapılmaz,
Bu ana vətənin qucağı kimi.

Əsgərin uğuru şəkər, baldı ki,
Qələbə eşqiylə döyünür ürək.
Bu savab hər kəsə başa saldı ki,
Vətəni, torpağı sevəsən gərək.

Yaralı yarğanlar xəyala dalıb,
Şükür, üzü güldü Qarabağın da.
Mənim neçə-neçə xatirəm qalıb,
Ağdamın vüqarı Fərrux dağında.

Bir özgə halını öz halın kimi,
Şair gecə-gündüz sözdən güc alar.
Səslənir atalar misalı kimi,
Özgəni ucaldan özu ucalar.

Adı yad diyarda hallanan kəsin,
Uğuru bədxaha göz dağı olar.
Bir istək dalınca yollanan kəsin,
Tanrı da köməyi, dayağı olar.

Yolunu azana məhək daşıdı,
Düşmənə zəhər tək acıdı "Manas".
Türkün bu dünyada qan yaddaşıdı,
Qırğızın başının tacıdı "Manas".

Bayağı sözlərdən bezirəm bəzən,
Xoş sözlər eşidə qulaq, deyirəm.
Bir misra görmədim ruhumu əzə,
Mən qaynar təbinə bulaq deyirəm.

Susmasın ilhamın çağlayan səsi,
Söz gərək atlana varaq atına.
Bir oğul gəzirəm, təqdim eyləsin,
"Manas"ı qoy dövlət mükafatına.

10-17 oktyabr, 2021-ci il.